

BÖLÜM 8

İnsanları ve İlişkileri Yönetmek

8.1. / İnsan Kaynakları Yönetimi

Bilge SÖZEN ŞAHNE¹

Öğrenim Hedefleri

Okuyucu, bu bölümü okuyarak;

62. İnsan kaynakları yönetiminin işletmeler açısından önemini kavrar.
63. İnsan kaynakları yönetimi faaliyetlerini öğrenir.
64. Eczacılık uygulamalarında insan kaynakları yönetimini açıklar.

Giriş

İşletmelerin performanslarını arttırmalarında önemli bir rolü olan insan kaynakları yönetimi (İKY), çalışanların (işgörenlerin) bilgi, yetenek, tutum ve davranışları ile ilgili uygulamalarla yakından ilişkilidir. İş tanımlarının yapılıp uygun iş gücünün istihdam edilmesiyle başlayan bu süreç, çalışanların performanslarının değerlendirileceği politikaların geliştirilmesini de içeren kapsamlı bir fonksiyonu oluşturmaktadır. Eczacıların görev yaptıkları bütün organizasyonlar için söz konusu olan İKY, işletmenin büyüklüğüne göre farklı yapılanmalarla sürdürülebilmektedir.

¹ Doç. Dr., Hacettepe Üniversitesi Eczacılık Fakültesi Eczacılık İşletmeciliği AD., bilgesozen@yahoo.com, ORCID iD: 0000-0003-0746-8303

geliştirilmesi için mevcut ve gelecekteki nüfusun ve sağlık sistemlerinin ihtiyaçları doğrultusunda, işgücü potansiyeli ve eğitim politikalarının da dikkate alınarak bir insan kaynakları stratejisi geliştirmenin önemi vurgulanmaktadır (WHO, 2016). Uluslararası Eczacılık Federasyonu (FIP) da Gelişim Hedefleri içerisinde ikinci sırada yer verdiği “Erken Kariyer Eğitimi” stratejisi içinde İKY’nin önemli bileşenlerinden eğitim ve gelişimin, eczacılık için erken dönemlerde taşıdığı öneme değinmektedir (FIP, 2020).

İnsan kaynakları ve eczane yönetimi becerileri, eczacılık uygulamalarının farklılaşarak devam edeceği bir gelecekte, eczacıların sahip olması ve/veya geliştirmesi gereken önemli yetkinlikler arasında yer alacaktır (Geregorio et al, 2014). Bu nedenle, eczacıların başta iş analizi olmak üzere, performans değerlendirme, eğitim ve ücret konularında bilgi birikimlerini arttırarak etkili uygulamalar gerçekleştirmeleri gerekmektedir.

Sonuç

Çağın değişen gerekliliklerini yerine getirerek sunulan hizmetin kalitesinin arttırılması ve rekabet üstünlüğünün sağlanması, tüm sektörlerde olduğu gibi eczacılık hizmetlerinin yürütüldüğü alanlarda da önem taşımaktadır. Bunu sağlayabilmek amacıyla etkili İKY uygulamalarını sürdüren işletme yapılanmalarında görev alacak eczacılar, sağlıkta İKY’nin öne çıkan bileşenlerinden olan işe alım ve eğitim gibi aşamalarda mesleklerine özgü gereklilikleri gözeterek ve planlayarak, alanlarında etkin insan gücü istihdamına ve çalışmasına önemli katkılar sunacaklardır.

Kaynaklar

- Acar, A. C. (Ed.). (2013). *İnsan Kaynakları Yönetimi*. İstanbul Üniversitesi Yayınları.
- Akyol, E. M., & Budak, G. (2013). Yetkinliğe Dayalı İnsan Kaynakları Yönetimi: Çok Uluslu Bir Firma Örneği. *Afyon Kocatepe Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 15(2), 155-174.
- Babapour, J., Gholipourb, A., & Mehralian, G. (2018). Human resource management challenges to develop the pharmaceutical industry: Evidence from developing countries. *Iranian Journal of Pharmaceutical Research: IJPR*, 17(Suppl2), 224.
- Bisharat, H., Obeidat, B. Y., Alrowwad, A. A., Tarhini, A., & Mukattash, I. (2017). The effect of human resource management practices on organizational commitment in chain pharmacies in Jordan. *International Journal of Business and Management*, 12(1), 50-67. <https://doi.org/10.5539/ijbm.v12n1p50>
- Burrichter, K., Chen, B., & Marco, G. (2022). Evaluation of modern technology on human resources management and sustainable development in Pharma industries. *Journal of Commercial Biotechnology*, 27(2). <https://doi.org/10.5912/jcb1296>

- Cogin, J. A., Ng, J. L., & Lee, I. (2016). Controlling healthcare professionals: How human resource management influences job attitudes and operational efficiency. *Human Resources for Health, 14*(1), 1-8. <https://doi.org/10.1186/s12960-016-0149-0>
- Decha, O., Khlungsaeng, W., Bousri, A., & Pulphon, S. (2020). The Role of Service Quality, Employee Satisfaction, and Loyalty on the Effective Human Resource Management in the Pharmacies in Thailand: Mediating Role of Customer Satisfaction. *Systematic Reviews in Pharmacy, 11*(3). <https://doi.org/10.5530/srp.2020.3.01>
- Geylan, R. (Ed.). (2013). *Örgütlerde İnsan Kaynakları Yönetimi*. Anadolu Üniversitesi.
- Gregório, J., Cavaco, A., & Velez Lapão, L. (2014). A scenario-planning approach to human resources for health: The case of community pharmacists in Portugal. *Human Resources for Health, 12*, 1-13.). <https://doi.org/10.1186/1478-4491-12-58>
- Hampel, K., & Hajduova, Z. (2023). Human Resource Management as an Area of Changes in a Healthcare Institution. *Risk Management and Healthcare Policy, 31*-41. <https://doi.org/10.2147/RMHP.S388185>
- International Pharmaceutical Federation (FIP). (2020). *Development Goals*. <https://development-goals.fip.org/>
- Mousa, S. K., & Othman, M. (2020). The impact of green human resource management practices on sustainable performance in healthcare organisations: A conceptual framework. *Journal of Cleaner Production, 243*, 118595. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.118595>
- Özkan, Ş., & Uydacı, M. (2015). Türkiye'de Sağlık Sektöründe İnsan Kaynakları Sisteminin İncelemesi. *Öneri Dergisi, 11*(44), 221-238. <https://doi.org/10.14783/od.v11i44.5000080012>
- Özçelik, H., & Doğan, A. (2021). İnsan Kaynakları Yöneticilerinin Bakış Açısıyla Stratejik İnsan Kaynakları Yönetimi: Nitel Bir Araştırma. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 20*(77), 289-312. <https://doi.org/10.17755/esosder.813386>
- Ramadevi, D., Gunasekaran, A., Roy, M., Rai, B. K., & Senthilkumar, S. A. (2016). Human resource management in a healthcare environment: Framework and case study. *Industrial and Commercial Training, 48*(8), 387-393. <https://doi.org/10.1108/ICT-03-2016-0014>
- Tuncer, D., Ayhan, D. Y., & Varoğlu, D. (Eds.). (2008). *Genel İşletmecilik Bilgileri*. Siyasal Kitabevi.
- Tursunbayeva, A. (2019). Human resource technology disruptions and their implications for human resources management in healthcare organizations. *BMC Health Services Research, 19*(1), 1-8. <https://doi.org/10.1186/s12913-019-4068-3>
- United Nations (UN). (2015) Sustainable Development Goals. <https://sdgs.un.org/goals>
- Üner, M. (Ed.). (2008). *Genel İşletmecilik*. Detay Yayıncılık.
- World Health Organization (WHO). (2016). Global strategy on human resources for health: workforce 2030. <https://iris.who.int/bitstream/handle/10665/250368/?sequence=1>